ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

МАУП

Кафедра публічного адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Директор ННІМВСН

_____
А.М.Грись

"27" серпня 2021 р.

Схвалено на засіданні кафедри
Публічного адміністрування
Протокол № 1 від "26" серпня 2021 р.
Завідувач кафедри

_____
І.А. Семенець-Орлова

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПАРЛАМЕНТАРИЗМ В ПРОЦЕСІ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ»

спеціальності: **281 Публічне управління та адміністрування**
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня **бакалавр**
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми: **281 Публічне управління та адміністрування**
(шифр і назва освітньої програми)

Київ МАУП 2021

Розробник (-и) робочої програми навчальної дисципліни:
Семенець-Орлова І.А., доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри публічного адміністрування

Викладач:
Серветник В.В., PhD в галузі публічного управління та адміністрування, доцент кафедри публічного адміністрування

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри публічного адміністрування
(протокол № 1 від "26" серпня 2021 р.)

Схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту міжнародних відносин та соціальних наук
(протокол № 1 від "27" серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри _____ Семенець-Орлова І.А.
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 281 Публічне управління та адміністрування)
(назва освітньої програми)

25.08. 2021 р.

Керівник освітньої програми _____ Пивоваров К. В.
(підпис) (ПІБ)

Робочу програму перевірено
25.08. 2021 р.

_____ Гуменчук А.В.
(підпис) (ПІБ)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»_____ 20___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»_____ 20___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»_____ 20___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»_____ 20___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
«Парламентаризм в процесі державотворення»		
Курс	2	2
Семестр	4	4
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	42	8
Модульний контроль		
Семестровий контроль		-
Самостійна робота	78	112
Форма семестрового контролю	*залік*	*залік*

2. Статус дисципліни: *вибіркова*

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою є ознайомлення студентів з актуальними проблеми сучасного парламентаризму: питаннями становлення та еволюції, організації парламентів; повноваженнями та функціями парламентських установ, з особливостями функціонування сучасних парламентів, процедурою їх формування, а також з процесом законотворення й моделями реалізації цієї функції у країнах з одно- і двопалатними парламентами, становленням та функціонуванням парламенту в Україні і світі.

4. Компетентності та програмні результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення курсу здобувачі повинні мати:

Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Здатність бути критичним і самокритичним.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Здатність працювати в команді.

Здатність планувати та управляти часом.

Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.

Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.

Здатність впроваджувати інноваційні технології.

Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

5. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

№	Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Парламентаризм: сутність, теорія і практика							
1	Парламентаризм у системі державного управління.	1	1				3
2	Базові філософсько-світоглядні ідеї теорій парламентаризму.	1					3
3	Сучасні концепції парламентаризму.	1	1				3
4	Витоки, становлення та розвиток представницької влади в Україні.	1					3
5	Сучасні тенденції розвитку парламентаризму та парламентів	1					3
6	Криза парламентаризму: вітчизняний та зарубіжний досвід її подолання	1	1				3
Змістовий модуль 2. Парламент та парламентська еліта							
7	Верховна Рада України в системі механізму держави.	1	1				3
8	Конституційно-правові засади діяльності Верховної Ради України.	1	1				3
9	Організація роботи Верховної Ради України.	1	1				3
10	Політичне лідерство парламентської	1					3

	еліти.						
11	Відповідальність парламентської еліти: зарубіжний та вітчизняний досвід.	1					3
12	Продуктивність та результативність парламенту та парламентської еліти4	1					3
Змістовний модуль 3. Парламент та парламентська еліта							
13	Верховна Рада України в системі механізму держави.	2	1				3
14	Конституційно-правові засади діяльності Верховної Ради України.	2	1				3
15	Організація роботи Верховної Ради України	1	1				3
16	Політичне лідерство парламентської еліти.	1					3
17	Відповідальність парламентської еліти: зарубіжний та вітчизняний досвід.	1					3
18	Продуктивність та результативність парламенту та парламентської еліти	1	1				3
Змістовний модуль 4 Парламентські процедури та контроль Верховної Ради України							
19	Законотворчий та законодавчий процеси. Юридична техніка.	1	1				3
20	Парламентська процедура підготовки та розгляду законопроектів. Президентське вето.	1					3
21	Внесення змін до Конституції України.	1	1				3
22	Затвердження державного бюджету і контроль за його виконанням.	1					3
23	Ратифікація та денонсація міжнародних договорів.	1					3
24	Заслуховування послань Президента України. Імпічмент. Контроль за діяльністю Уряду.	1	1				3
25	Депутатський запит та депутатське звернення як форма парламентського контролю.	1	1				3
26	Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Рахункова палата	1	1				3
	Всього : 120 годин	28	14				78

Тематичний план для заочної форми навчання

№		**Розподіл годин між видами робіт**

	Назва змістових модулів, тем	Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Парламентаризм: сутність, теорія і практика							
1	Парламентаризм у системі державного управління.	1					4
2	Базові філософсько-світоглядні ідеї теорій парламентаризму.						4
3	Сучасні концепції парламентаризму.						4
4	Витоки, становлення та розвиток представницької влади в Україні.						4
5	Сучасні тенденції розвитку парламентаризму та парламентів						4
6	Криза парламентаризму: вітчизняний та зарубіжний досвід її подолання						4
Змістовий модуль 2. Парламент та парламентська еліта							
7	Верховна Рада України в системі механізму держави.	1					4
8	Конституційно-правові засади діяльності Верховної Ради України.	1					4
9	Організація роботи Верховної Ради України.						4
10	Політичне лідерство парламентської еліти.						4
11	Відповідальність парламентської еліти: зарубіжний та вітчизняний досвід.						4
12	Продуктивність та результативність парламенту та парламентської еліти4						4
Змістовний модуль 3. Парламент та парламентська еліта							
13	Верховна Рада України в системі механізму держави.		1				4
14	Конституційно-правові засади діяльності Верховної Ради України.		1				4
15	Організація роботи Верховної Ради України	1					4
16	Політичне лідерство парламентської еліти.						4
17	Відповідальність парламентської еліти: зарубіжний та вітчизняний досвід.						4
18	Продуктивність та результативність парламенту та парламентської еліти						5
Змістовний модуль 4 Парламентські процедури та контроль Верховної Ради України							
19	Законотворчий та законодавчий						5

	процеси. Юридична техніка.						
20	Парламентська процедура підготовки та розгляду законопроектів. Президентське вето.						5
21	Внесення змін до Конституції України.						5
22	Затвердження державного бюджету і контроль за його виконанням.						5
23	Ратифікація та денонсація міжнародних договорів.						4
24	Заслуховування послань Президента України. Імпічмент. Контроль за діяльністю Уряду.						5
25	Депутатський запит та депутатське звернення як форма парламентського контролю.	1					5
26	Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Рахункова палата	1					5
	Всього : 120 годин	6	2				112

6. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль І.
Парламентаризм: сутність, теорія і практика

Тема 1. Парламентаризм у системі державного управління.
Тема 2. Базові філософсько-світоглядні ідеї теорій парламентаризму.
Тема 3. Сучасні концепції парламентаризму.
Тема 4. Витоки, становлення та розвиток представницької влади в Україні.
Тема 5. Сучасні тенденції розвитку парламентаризму та парламентів.
Тема 6. Криза парламентаризму: вітчизняний та зарубіжний досвід її подолання

Змістовний модуль 2.
Парламент та парламентська еліта

Тема 7. Парламентаризм у системі державного управління.
Тема 8. Базові філософсько-світоглядні ідеї теорій парламентаризму.
Тема 9. Сучасні концепції парламентаризму.
Тема 10. Витоки, становлення та розвиток представницької влади в Україні.
Тема 11. Сучасні тенденції розвитку парламентаризму та парламентів.
Тема 12. Криза парламентаризму: вітчизняний та зарубіжний досвід її подолання.

Змістовний модуль 3.
Парламент та парламентська еліта

Тема 13. Верховна Рада України в системі механізму держави.
Тема 14. Конституційно-правові засади діяльності Верховної Ради України.
Тема 15. Організація роботи Верховної Ради України.
Тема 16**.** Політичне лідерство парламентської еліти.
Тема 17. Відповідальність парламентської еліти: зарубіжний та вітчизняний досвід.

Тема 18**.** Продуктивність та результативність парламенту та парламентської еліти

Змістовний модуль 4

Парламентські процедури та контроль Верховної Ради України

Тема 19. Законотворчий та законодавчий процеси. Юридична техніка.

Тема 20.Парламентська процедура підготовки та розгляду законопроектів. Президентське вето.

Тема 21. Внесення змін до Конституції України.

Тема 22. Затвердження державного бюджету і контроль за його виконанням..

Тема 23. Ратифікація та денонсація міжнародних договорів.

Тема 24. Заслуховування послань Президента України. Імпічмент. Контроль за діяльністю Уряду.

Тема 25. Депутатський запит та депутатське звернення як форма парламентського контролю.

Тема 26. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Рахункова палата

Семінарське заняття 1. Проходить у навчальній лабораторії кафедри публічного адміністрування Ораторський клуб «Державний службовець».

Здійсніть моніторинг реалізації рішень, прийнятих на парламентських слуханнях.

Семінарське заняття 2. Проходить у навчальній лабораторії кафедри публічного адміністрування Ораторський клуб «Державний службовець».

Визначте структуру українського парламенту та надайте пропозиції щодо її вдосконалення.

Семінарське заняття 3. Проходить у навчальній лабораторії кафедри публічного адміністрування Ораторський клуб «Державний службовець».

Класифікуйте наявні законопроекти, прийняті у першому читанні, за рівнем їх відповідності сучасним стратегіям розвитку держави та встановіть власний порядок їх розгляду у Верховній Раді України.

7. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Макс	Модуль 1	Модуль 2

	имальна к-сть балів за одиницю кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	3	3	2	2
Відвідування практичних занять	-	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	3	30	2	20
Робота на практичному занятті	-	-	-	-	-
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
Разом	-		65	-	64
Максимальна кількість балів:					159
159:100=1,59. Студент набрав Х балів; Розрахунок: Х:1,59 = загальна кількість балів.					-

7.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

1. Традиції українського парламентаризму
2. Становлення та відродження українського парламентаризму
3. Тенденції інноваційного розвитку вітчизняного парламентаризму.
4. Сучасний розвиток інститутів демократії: іманентний контроль парламенту.
5. Особливості нової доби українського парламентаризму
6. Парламент Великобританії: історія та сучасність.
7. Історія парламентаризму в Україні
8. Міжпарламентське співробітництво країн: сучасні практики та досвід.
9. Механізми парламентської діяльності ЕС та ПАСЕ
10. Парламентські механізми забезпечення стабільності системи публічного управління сучасної України.
11. Парламентаризм у постмодерному суспільстві.
12. Вплив інформаційно-комунікаційних ресурсів на ефективність парламентської діяльності.
13. Зарубіжний досвід застосування інформаційно-комунікаційних ресурсів у парламентській діяльності.
14. Вдосконалення структури парламенту: європейський досвід.
15. Компетенції та повноваження парламентів держав світу: порівняльний аспект.

16. Правові механізми забезпечення фракційної стабільності парламенту України.
17. Політична відповідальність парламенту в демократичному суспільстві.
18. Інституційна спроможність Верховної Вади України.
19. Правові форми діяльності Верховної Ради України.
20. Нормативно-правове забезпечення інформаційно-комунікаційних відносин у парламенті України.
21. Соціальне партнерство як механізм розвитку сучасного парламентаризму.
22. Роль парламенту в розподілі гілок державної влади.
23. Парламентські та президентські вибори в США.
24. Парламентські вибори як детермінанта представницької демократії.
25. Механізми публічного управління виборчим процесом в умовах надзвичайних ситуацій.
26. Електоральна поведінка громадян у контексті виборчих кампаній: соціально-психологічний аспект.
27. Психологічні технології управління конфлікту в системі парламентаризму.
28. Удосконалення механізмів моніторингу та контролю в парламентській діяльності.
29. Залучення громадян до парламентських процесів.
30. Забезпечення прозорості інформації про діяльність парламенту.
31. Моніторинг парламентської діяльності.
32. Порівняльний аналіз мовної політики сучасних держав.
33. Історія розвитку ораторського мистецтва парламентаріїв.
34. Особливості мовного етикету в парламентській діяльності
35. Формування мовної особистості сучасного політика.
36. Формування мовнокомунікативної компетентності сучасного політика.
37. Мовний портрет сучасного парламентарія: гендерний вимір.
38. Формування ораторської майстерності політичного лідера.
39. Гендерна ідентичність оратора в сучасному політичному дискурсі.
40. Механізми формування парламентської еліти: вітчизняний та зарубіжний досвід.

Критерії оцінювання:
- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали.

7.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування.
Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 25 питань.
Види тестових завдань:
– Із вибором однієї правильної відповіді;
– На встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;
– Завдання на розпізнавання та відтворення правильної відповіді по пам’яті;

– Завдання на відтворення правильної відповіді (формулювань понять) по пам’яті;
– Завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту відповідь.

Критерії оцінювання:

- виконання тестових завдань – максимум 25 балів.

7.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.
залік

7.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю.

1. Сутність парламентаризму та важливість її розгляду в теорії публічного управління та адміністрування.
2. Концептуальні засади парламентаризму.
3. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України.
4. Особливості парламентської форми правління.
5. Функції Верховної Ради України.
6. Сутність парламентської діяльності.
7. Механізми вирішення парламентських конфліктів.
8. Відповідальність народного депутата України.
9. Етичні засади парламентської діяльності.
10. Роль і значення коаліції у Верховній Раді України.
11. Законодавча та законотворча діяльності: сутність, особливості.
12. Підготовка та організація розгляду питань на сесії Верховної Ради України.
13. Організація та ведення пленарних засідань Верховної Ради України.
14. Обговорення питань на пленарних засіданнях Верховної Ради України.
15. Порядок виступів і надання слова на пленарних засіданнях Верховної Ради України.
16. Організація голосування на пленарних засіданнях Верховної Ради України
17. Формування депутатських фракцій (депутатських груп) у Верховній Раді України.
18. Комітети Верховної Ради України.
19. Внесення та відкликання законопроектів
20. Розгляд законопроектів у першому читанні.
21. Розгляд законопроектів у другому читанні.
22. Розгляд законопроектів у третьому читанні
23. Повторний розгляд законів у Верховній Раді України.
24. Процедура розгляду законопроектів про внесення змін до Конституції України
25. Затвердження Державного бюджету України і контроль за його виконанням
26. Розгляд питань про затвердження указів Президента України про введення воєнного чи надзвичайного станів.
27. Співвідношення лобізму та корупції.
28. Європейський парламент як наднаціональний орган Європейського Союзу.

29. Специфіка парламентського дискурсу.
30. Менеджмент виборчих кампаній.
31. Психологія парламентської діяльності.
32. Комунікативні контакти між парламентом та іншими владними інститутами.
33. Комунікативне забезпечення парламентської діяльності.
34. Комунікативні особливості становлення і розвитку парламентаризму.\
35. Сучасні концепції парламентаризму.
36. Чинники впливу парламентаризму на систему соціально-політичних відносин у державі.
37. Сутність, місія, компетенції та компетентності сучасної парламентської еліти.
38. Механізми функціонування ефективної та результативної парламентської еліти.
39. Основні складові лідерського потенціалу парламентської еліти.
40. Сутність акмеології та акмеологічних складових діяльності парламентської еліти.
41. Методи та засоби діяльності парламентської еліти.
42. Зарубіжний досвід ефективного функціонування парламентської еліти.
43. Сучасні інструментарії та технології для моніторингу, діагностики, аналізу ефективності й результативності парламентської еліти.
44. Мовне законодавство в Україні.
45. Мовна політика в Україні.
46. Сутність, основні характеристики мови як суспільного явища та її основні функції.
47. Український мовленнєвий етикет.
48. Теоретичні та історичні засади ораторського мистецтва.
49. Політична риторика та мовленнєвий простір сучасного політика.
50. Роль комунікації як інструмент діяльності сучасних політиків.
51. Наукові джерела з теорії та історії еволюції культури мови політиків.
52. Техніка практичного виголошення політичної промови.
53. Парламентські засоби масової інформації.
54. Механізми парламентської діяльності у публічному управлінні та адмініструванні.
55. Зовнішньополітичні повноваження парламентів.
56. Механізми виборчої кампанії до Парламенту.
57. Забезпечення прозорості інформації про діяльність парламенту.
58. Парламентська етика та парламентська культура.
59. Парламентські дебати. Парламентські слухання.
60. E-government та е-рада (механізми реалізації).

7.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	**Кількість балів**
Відмінно	100-90

Дуже добре Добре	82-89 75-81
Задовільно Достатньо	68-74 60-67
Незадовільно	0-59

8. Рекомендовані джерела

1. Гошовська В.А. Парламентаризм: підручник /В.А.Гошовська та ін. – К. : НАДУ, 2016. – 672 с.
2. Гошовська В. А. Ораторське мистецтво публічного діяча : навч. посіб. / В. А. Гошовська; уклад.-упоряд. Л. С. Савчук. – Київ : НАДУ, 2017. – 156 с. (Школа вітчизняного парламентаризму. Серія “Депутатська бібліотека”).
3. Гошовська В. А. Суспільно-демократичні цінності – основа формування еліти в державному управлінні / В. А. Гошовська : навч.-метод. матеріали – К. : НАДУ, 2013. – 74 с.
4. Елітознавство: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за заг. ред. В.А.Гошовської. – К. : НАДУ, 2013. – 288 с.
5. Елітологія: українська еліта та її роль в державотворенні : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за заг. ред. В.А.Гошовської. – К. : НАДУ, 2013. – 312с.
6. Комунікативна компетентність народного депутата: Практикум / за заг. ред. проф. В.А.Гошовської / Авт. кол. – К. : НАДУ, 2016. – 141 с. – Серія «Бібліотека народного депутата».
7. Комунікації в публічному управлінні: аспекти організаційної культури та ділового спілкування : навч. посіб. / Уклад. : В. А. Гошовська та ін. – К. : К.І.С., 2016. – 130 с. – [Серія «Бібліотечка лідера місцевого самоврядування»].
8. Основи вітчизняного парламентаризму : підр. для вищих навч. закл. : у 2 т. / за заг. ред. В.А. Гошовської. – К. : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 408 с. – (Бібліотека магістра).
9. Основи вітчизняного парламентаризму: підруч. для студ. вищ. навч. закл. : у 2 т. / за заг. ред. В.А.Гошовської. – К. : НАДУ, 2012. – Т.2. – 340 с. – (Бібліотека магістра).
10. Парламентська діяльність: цінності, стандарти, компетентність : словник основних термінів / за заг. ред. проф. Гошовської В.А. / Авт. кол. – К. : НАДУ, 2016. – 153 с. – Серія «Бібліотека народного депутата».
11. Парламентаризм та парламентська діяльність: словник-довідник / уклад. В.А.Гошовська та ін.; за заг. ред. д. політ.н., проф. В.А.Гошовської. – К. : НАДУ, 2012. – 228 с.
12. Парламентська діяльність: цінності, стандарти, компетентність: Словник основних термінів / за заг. ред. проф. Гошовської В.А. / Авт. кол. – К. : НАДУ, 2016. – 153 с. – Серія «Бібліотека народного депутата».Основи вітчизняного парламентаризму : підр. для вищих навч. закл. : у 2 т. / за заг. ред. В.А. Гошовської. – К. : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 408 с. – (Бібліотека магістра).

13. Пашко Л.А. Діалог влади та громадськості. Демократичні стандарти побудови громадянського суспільства: навч.-метод. посіб. / Автор-укладач: Пашко Л.А. – К.: НДЕІ Міністерства економіки України, 2010. – 48 с.

14. Плотницька І. М. Культура мовлення як складова професійної компетентності (дистанційний курс) : навчально-методичні матеріали. / І. М. Плотницька ; Національна академія державного управління при Президентові України, Інститут підвищення кваліфікації керівних кадрів. – К. : НАДУ, 2015. – 112 с.

15. Політичне лідерство : навч. посіб. / за заг. ред В.А.Гошовської, Л.А. Пашко. – К. : НАДУ, 2013. – 344 с.

16. Розвиток політичної та адміністративно-управлінської еліти в Україні: теоретико-методологічні засади : наук. розроб. / Гошовська В. А., Сурай І.Г., Пашко Л.А. та ін. / за заг. ред. В.А.Гошовської. – К. : НАДУ, 2014. – 57 с.

17. Теорія та історія вітчизняного парламентаризму : монографія / за заг. ред В.А.Гошовської– К. : НАДУ, 2013. – 368 с.

18. Цінності, стандарти, компетентність у парламентській діяльності: навч. посіб. / за заг. ред. проф. В.А.Гошовської /Авт. кол. – К. : НАДУ, 2016. – 193 с. – Серія «Бібліотека народного депутата».

19. Українська еліта та її роль у державотворенні : навч. посіб./ В.А. Гошовська, М.І. Пірен, К.Ф. Задоя, Г.А. Кернес; за заг. ред. д.політ.н., проф. В.А. Гошовської. – К. : НАДУ, 2010. – 136 с.